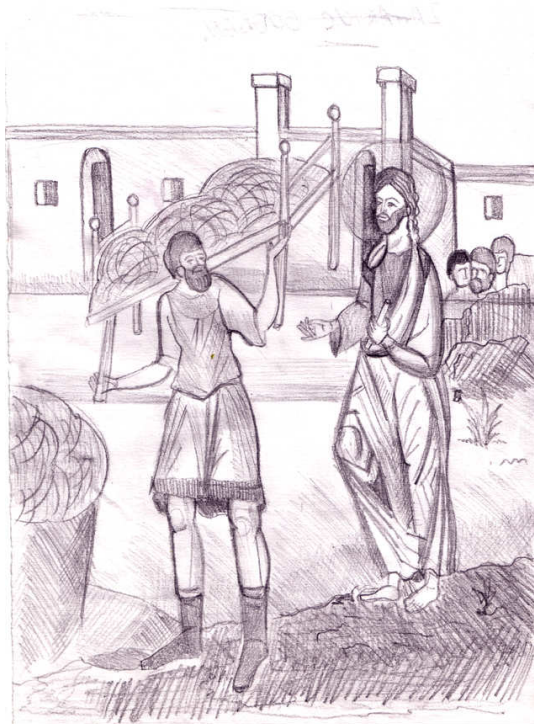


Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a VI- a după Rusalii



Vindecarea slăbănogului – grafică realizată de Bogdan Zahariuc

Evangelhia duminicii

Vindecarea slăbănogului din Capernaum
(Matei IX, 1-8)

1. Intrând în corabie, Iisus a trecut și a venit în cetatea Sa.
2. Și iată, I-au adus un slăbănog zăcând pe pat. Și Iisus, văzând credința lor, a zis slăbănogului: Îndrăznește Fiule ! Iertate sunt păcatele tale !
3. Dar unii dintre cărturari ziceau în sine: Acesta hulește.
4. Și, Iisus știind gândurile lor, le-a zis: Pentru ce cugetați rele în inimile voastre?
5. Căci ce este mai lesne a zice: Iertate sunt păcatele tale, sau a zice: Scoală-te și umblă ?
6. Dar ca să știți că putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele, a zis slăbănogului: Scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta.
7. Și sculându-se, s-a dus la casa sa.
8. Iar mulțimile văzând acestea, s-au spăimântat și au slăvit pe Dumnezeu, Cel care dă oamenilor asemenea putere.

Cuvânt de folos duhovnicesc la Evangelhia duminicii Sfântul Ioan Gură de Aur

Domnul este mereu milostiv și prin aceea că face minunile astfel încât să le vadă și fariseii, iar vederea lor să-i plece pe aceștia spre milă; ca, înfrânți de înfățișarea, suferința bolnavului, să le scoată din suflet răutatea; ca, rușinați, să pună capăt sălbăticiei lor. Dar ei vor mai degrabă să vatăme slava lui Hristos decât să vadă mântuit un om. În două chipuri își arată invidia și răutatea lor: și luptând împotriva lui Hristos, dar și împiedcându-L, cu mare înverșunare, să facă bine oamenilor. „Dar unii dintre cărturari ziceau în sine: Acesta hulește” (Matei 9, 3), iar altă dată: „Și L-au întrebat, zicând: „Dacă este îngăduit să vindece sâmbăta”, ca să-L învinuiască” (Matei 12, 10), „Iar fariseii ieșind, au făcut sfat împotriva Lui, ca să-L piardă”.

Așa este invidia! Poate fi o nebulie mai cumplită decât aceasta ? Desfrânatelile și vameșii au putut să intre în împărăția cerurilor! Invidioșii erau înăuntru, dar au fost scoși afară. Că spune Hristos: „Iar fiii împărăției vor fi scoși afară!” (Matei 8, 12). Desfrânatelile și vameșii s-au izbăvit de păcatele lor și au dobândit ceea ce nicicând nu se așteptau; invidioșii însă au pierdut și bunătățile pe care le aveau. Și pe bună dreptate. Că invidia face din om diavol; face din om demon sălbatic. Invidia a săvârșit cel dintâi omor; invidia n-a mai cunoscut glasul sângelui (Fac. 4, 2-8); mai târziu invidia, deschizând gura pământului a înghițit și a omorât pe Datan, Core și Abiron și pe tot poporul acela (Num. 16, 1-35).

Știe toată lumea că invidia este un păcat, dar nu toți au despre invidie aceeași părere proastă ca despre desfrânare și adulter. Pe cine l-a muștrăat conștiința când a invidiat ? Cine a rugat pe Dumnezeu pentru acest păcat, ca Dumnezeu să-i fie milostiv ? Nimeni, niciodată ! Dar dacă postește și dă săracului câțiva bănuți și e invidios, oricât de invidios ar fi, nu socotește că a făcut un mare păcat, deși este stăpânit de cea mai grozavă patimă. Din ce pricină a ajuns Cain atât de rău ? Din ce pricină Isav ? Din ce pricină copiii lui Laban ? Din ce cauză fiii lui Iacov ? Din ce pricină Core, Datan și Abiron ? Din ce pricină Maria, sora lui Moise sau din ce pricină Aaron ? Din ce cauză însuși diavolul ? Din pricina invidiei !

Pe lângă acestea mai gândește-te și la aceea că tu, cu invidia ta, nu faci rău celui pe care-l invidiezi, ci singur înfigi sabia în tine însuși. Cu ce l-a vătămat Cain pe Abel ? Nu l-a trimis oare, fără să vrea, pe Abel mai repede în împărăția cerurilor, iar asupra lui a adus nenumărate nenorociri. Cu ce l-a vătămat Isav pe Iacov ? Nu l-a îmbogățit, oare, pe Iacov și l-a făcut să se bucure de mii de bunătăți, iar el a pierdut casa părintească și a răătăcit în pământ străin după ce l-a invidiat ? Ce rău i-au făcut lui Iosif copiii lui Iacov când au împins invidia lor la omor ? N-au suferit ei, oare, de foame și n-au ajuns în primejdie de moarte, iar Iosif a ajuns și bogat și foarte puternic în Egipt, unde tocmai invidia lor l-a aruncat ?

(dialog cu părintele paroh Mihai Mărgineanu)

- Părinte, din evanghelia de astăzi înțelegem că există o puternică legătură între neputințele, necazurile care ne încearcă și păcatele pe care le-am săvârșit. Cum poate fi în mod succint definit păcatul și care sunt semnele după care acesta se poate recunoaște ?

- Putem spune că ne luptăm cu imaginea păcatului încă din copilărie. Fiecare își poate aduce aminte că adeseori îi spuneau părinții sau bunicii "Nu fă aceasta, că este păcat"; în așa fel încât, păcatul îl asociem de cele mai multe ori cu lucrul rău sau cu lucrul care degradează, fie viața noastră, fie viața celor din jur, fie natura înconjurătoare. Dar imaginea aceasta despre păcat nu este cea mai cuprinzătoare, fiindcă mulți dintre creștini își pot zice întru sine: "Păi, dacă nu greșesc, înseamnă că sunt un om drept și corect". Din punct de vedere creștin, păcatul însă trebuie definit dintr-o altă perspectivă, aceea a legăturii noastre cu Dumnezeu la care suntem chemați să participăm. Așadar, în înțelesul duhovnicesc, păcatul nu înseamnă a face rău, ci păcatul înseamnă a nu face binele. Tot ceea ce ne împiedică de la a face binele, de a lucra după poruncile lui Dumnezeu, ne aruncă imediat pe povârnișul păcatului. Absența binelui înseamnă neapărat prezența răului. Nu există nici un loc în lumea aceasta unde să lipsească și binele și răul. Așadar, unde este absent binele, este prezent răul: acolo unde lipsește iubirea față de Dumnezeu, acolo imediat apare și ura față de oameni și ambițiile, și orgoliile; acolo unde lipsește grija pentru respectarea poruncilor lui Dumnezeu, diavolul poate cu multă ușurință a ne trage spre lucrarea a tot ceea ce ne degradează pe noi ca oameni. Iar apoi, micșorează imaginea răului, dând impresia că chiar dacă greșim, doar n-am făcut un lucru foarte grav, un păcat foarte mare. Așadar, absența împlinirii poruncilor lui Dumnezeu întotdeauna atrage lucrarea păcatului. Deci păcatul înseamnă și trebuie definit ca lipsa lucrării poruncilor lui Dumnezeu.

- Care este diferența dintre păcat și patimă ?

- Păcatul reprezintă forma ușoară a degradării noastre, fiind în accepțiune generală, pe de o parte rezultatul slăbiciunii credinței noastre și a legăturii noastre cu Dumnezeu, iar pe de altă parte rezultatul unor ispitiri și tentații care vin din partea celui rău. El intensifică toate aceste tentații și ispitiri, atunci când vede că încercăm să ne apropiem de Dumnezeu. Păcatul este rezultatul unei amăgiri, mergând pe prototipul păcatului originar, al păcatului lui Adam. Ispititorul i-a propus să fie ca Dumnezeu, dar fără Dumnezeu: "Nu, nu veți muri; dar Dumnezeu știe că-n ziua-n care veți mânca din el vi se vor deschide ochii și veți fi ca niște Dumnezei, cunoscând binele și răul" (Facerea 3, 4-5). Gustând din pomul oprit, Adam nu a murit, dar a devenit muritor. Pe acest prototip al păcatului lui Adam, al ispitirii lui Adam, este încercat fiecare dintre noi. Păcatul este deci rezultatul înșelării din partea celui rău, pe care-l privim ca pe un accident în viața noastră, în comportamentul nostru, cum spune și un proverb: "Cine nu muncește nu greșește". În cazul patimii însă, lucrurile sunt mai complicate: nu doar ni se întinde o cursă, ci diavolul

urzește un întreg mecanism al slăbiciunilor noastre, în care păcatul se alimentează pe sine însuși. Orice păcat săvârșit, trezește în noi dorința de a-l mai face. Deși constatăm din toate punctele de vedere că nu ne-a făcut decât rău acel păcat, totuși pe măsură ce îl facem, cu atât mai mult îl dorim. Este cazul clasic al unei persoane aflate în patima băuturii. Aceasta de fiecare dată când este lucidă își dă seama că a greșit, dar de tot atâtea ori își înecă această conștiință a eșecului într-o nouă beție. Patima este așadar un mecanism al păcatului urzit de cel rău în care participarea lui este mai mică, deoarece pe măsură ce săvârșim păcatul, noi înșine ne angajăm ființa spre decădere continuă. De aceea lupta cu patimile este o luptă extrem de grea. Dacă lupta cu păcatul și tentațiile celui rău este relativ ușoară, lupta cu o patimă este cu mult mai grea, pentru că nu trebuie să luptăm cu o ispitire venită din exterior, ci trebuie să luptăm cu noi înșine, pentru a nu mai alimenta starea de păcat în care ne aflăm.

- Dacă ispita nu este considerată în ea însăși un păcat, cum putem face deosebire între ispită și formele subtile ale păcatului, spre exemplu săvârșirea acestuia cu gândul ?

- Într-adevăr, ispita nu e un păcat. Ea este un mijloc prin care, pe de o parte cel rău încearcă să ne distragă de la grija noastră pentru apropierea de Dumnezeu, pentru a fi bineplăcuți lui Dumnezeu, dar pe de altă parte, ispita poate fi și o încercare pe care Dumnezeu Însuși o trimite asupra noastră pentru a ne ajuta să ajungem mai aproape de El, a descoperi iubirea Sa, bunătatea Sa, purtarea de grijă, și intervenția lui salvatoare în viața noastră. Și într-un caz și în celălalt ispita este un bun prilej de a ne pune față în față cu noi înșine, pentru că, dincolo de perspectiva sumbră sau neplăcută în care ne pun, ispitele ne pot oferi posibilitatea de ne îmbunătăți noi înșine și viața noastră. De aceea, exprimarea: "Și nu ne duce pe noi în ispită" din rugăciunea *Tatăl nostru* nu înseamnă un abandon, o fugă din fața ispitelor, ci dimpotrivă prin aceste cuvinte Îl rugăm pe Dumnezeu să nu ne lase să cădem în ispite, să nu ne ducem pe căile propuse de cel rău. Lupta cu ispitele o purtăm toată viața. În lupta cu ispitele, te călești pentru a înfrunta tentațiile păcatului, te fortifici pentru a birui patimile. Avem nevoie de acest exercițiu. Un concurs sportiv poate dura doar câteva minute sau câteva ore, dar întotdeauna este precedat de o perioadă de lungi antrenamente și multe eforturi în spatele cărora sportivul învață să se controleze, să se concentreze și să se cunoască pe sine, pentru a ajunge la reușită. La fel se întâmplă și în lupta noastră cu ispitele. Nu trebuie să fugim de ispite, de greutăți, ci dimpotrivă să le înfruntăm, să luptăm cu ele, pentru că în felul acesta ne fortificăm sufletește pentru a rezista în fața păcatului și mai ales pentru a birui patimile din noi înșine.

- Care sunt situațiile în care ne putem face părtași la păcatele săvârșite de alții ?

- Există anumite prevederi scripturistice care ne fac cunoscut faptul că putem fi moștenitori ai unei patimi, a unei înclinații păcătoase, sau pedepse, căci Dumnezeu "pentru păcatele părinților pedepsește pe copii și pe

copiii copiilor până la al treilea și al patrulea neam!” (Ieșirea, 34, 6-7). Putem moșteni păcatele ascendenților noștri, dar aceasta nu trebuie să ne descurajeze, să ne îngrijoreze în mod exagerat. Moștenim deopotrivă și calitățile și virtuțile. Depinde de noi să le punem în lucrare pe acestea din urmă. Sunt multe situații în care persoane aflate la necaz își învinuiesc părinții, bunicii, sau rudele pentru anumite eșecuri din viața lor și astfel, se exclud pe ei de la o vinovăție în raport cu ceea ce li se întâmplă. Personal, aș spune că moștenirea trăsăturilor părinților poate constitui o bună provocare pentru a ne antrena și a putea birui în noi înșine toate aceste păcate, care uneori, pe ei i-au biruit. De obicei, în conștiința copiilor funcționează foarte bine această repulsie față de anumite păcate ale părinților. Dau un exemplu clasic: am întâlnit ca preot de foarte multe ori persoane care nu servesc deloc alcool pentru că își aduc aminte că în copilăria lor au avut un tată alcoolic și acest lucru le-a creat o repulsie totală față de alcool. Or, iată că dintr-o stare de păcat a părinților s-a zămislit această stare de control riguros asupra propriei vieți a urmașilor lor.

Sunt însă multe păcate la care putem deveni părtași fără voia noastră. De aceea și cerem în rugăciunile de pocăință ca Dumnezeu să ne ierte păcatele săvârșite *cu voie sau fără de voie, cu știință sau fără știință*, păcate la care participăm de multe ori fără să ne putem opri, să intervenim. Iată un caz clasic pe care îl dă Sfântul Apostol Pavel, în legătură cu jertfele idolești din care uneori creștinii erau nevoiți să consume pe motivul simplei conviețuirii cu acele persoane care aduceau jertfe idolilor. Se și puneă întrebarea dacă se cade sau nu a mânca din jertfele idolești (I Corinteni, 8). Și atunci Sf. Ap. Pavel explică foarte clar că deși în sine este greșit a consuma astfel de produse, totuși pentru conjunctura care se creează în momentul în care ești invitat, trebuie să mănânci fără a te îndoii întru nimic că ai mâncat dintr-o jertfă păgânească. Am putea include acest păcat în sfera celor săvârșite fără de voie, săvârșite conjunctural, dar nu putem nici să exploatăm acest aspect. Există o întregă dezvoltare a posibilităților concrete în care omul poate păcătuși și în ce fel poate păcătuși, fără voia sa. Nu cred însă că trebuie să interpretăm foarte îndeaproape acest lucru. Ceea ce contează într-o măsură foarte mare este ca, pe lângă grija de a nu cădea în păcat, să adăugăm și nădejdea în iertarea lui Dumnezeu, în bunătatea lui Dumnezeu. Există riscul ca persoane virtuozose, care sunt foarte atente la respectarea poruncilor lui Dumnezeu, care duc o viață curată, să cadă în patima judecării aproapelui, sau în patima trufiei, considerându-se pe sine mai îndreptățiți pentru simplul fapt că au păzit cu multă strictețe poruncile Bisericii.

Sigur, sunt situații în care poți săvârși păcatul, având conștiința că Dumnezeu va înțelege situația prin care treci, nădăjduind în iertarea lui Dumnezeu. Lupta noastră cu păcatul se poartă pe două fronturi: mai întâi, *strădania de nu greși*: cu cât ne vom strădui mai mult, cu atât mai mult vom descoperi că încă avem de prevenit sau evitat multe alte păcate în viața noastră, iar al doilea, *regretul și nădejdea în iertarea lui Dumnezeu*, gândul că

toate imperfecțiunile noastre în împlinirea poruncilor Sale sunt trecute cu vederea, din iubire de oameni. Dacă Dumnezeu vede străduință și stăruință din partea noastră în a lucra binele, El înțelege și momentele acestea de eșec care se ivesc în lucrarea binelui. Când însă aceste așa-zise eșecuri devin o permanență, motivat de faptul că “ei, ce să-i faci, oameni suntem”, atunci într-adevăr în lupta cu păcatul rămânem mereu biruiți.

- *Învățătura Ortodoxă spune că boala sufletului molipsește și trupul, tot așa cum boala trupului afectează sufletul. De unde această înrâurire între cele două entități ale ființei umane ?*

- Există o unitate desăvârșită între suflet și trup. În fiecare persoană se creează această unitate într-un mod specific, deoarece există o unitate desăvârșită întreaga noastră ființă. În momentul în care un **“mădular suferă - spune Sf. Ap. Pavel - toate măduarele suferă împreună cu el; și dacă un mădular este slăvit, toate măduarele se bucură cu el”** (I Corinteni 12, 26). Așadar, sufletul participă și el la suferința trupului, după cum și trupul la rândul său este afectat de suferința sufletului. În viața personală, vom constata însă că durerea trupului o putem proba cu multă ușurință, putem localiza ce zonă ne doare, ne putem pronunța asupra afecțiunii cu care ne confruntăm. Principiul acesta al durerii, sau a ceea ce simte pacientul, oferă argumente medicului în proporție de 90% în stabilirea diagnosticului. Durerea, suferința sufletului, este însă mult mai subtilă, deși mult mai acută. Dacă durerea trupului încetează o dată cu moartea, durerea, suferința sufletului nu numai că nu încetează, ba dimpotrivă, se amplifică. Starea de sănătate a sufletului ne încredințează că Raiul sau Iadul începem a-l trăi de aici de pe pământ. Sufletul participă la durerea trupului, care pune în dificultate unitatea dintre trup și suflet. Trupul și el la rândul său este afectat de starea de păcat, **“pentru că plata păcatului este moartea, dar harul lui Dumnezeu este viața veșnică întru Hristos Iisus, Domnul nostru”**(Romani, 6,23), spune Sf. Ap. Pavel. Păcatul atrage îmbolnăvirea trupului, pentru că boala sufletului generează starea de slăbiciune a trupului, de vulnerabilitate a acestuia. Unitatea dintre trup și suflet se fundamentează pe starea de armonie în care trebuie să lucreze împreună pentru propria apropiere sau unire cu Dumnezeu. De aceea, judecata finală va fi și o judecată a trupului în care ne vom afla fiecare în trupul său pentru a primi verdictul din partea lui Dumnezeu.

- *Cum trebuie să înțelegem din perspectivă spirituală afirmația unora că centrul bolii este localizat în mintea omului; se vorbește adesea de orbirea, întunecarea minții. Când este vorba de minte, cum putem identifica starea noastră de boală, dacă nu simțim nici o durere fizică ?*

- Starea de boală trupească se află în strânsă legătură cu starea sufletului, cu virtuțile cardinale ale sufletului: credința, nădejdea și dragostea. Or, aceste virtuți au o puternică înrâurire asupra trupului. Credința poate lucra foarte mult atunci când suntem bolnavi. De aceea, Sfântul Iacov spune în *Epistola Sobornicească*: **“Este cineva bolnav între voi ? Să cheme preoții Bisericii**

și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului. Și rugăciunea credinței îl va întări pe cel bolnav și Domnul îl va ridica și de va fi făcut păcate se vor ierta lui” (Iacov 5, 14-15). Ca virtute a sufletului, credința are o puternică înrăurire în ceea ce privește boala trupului. Atunci când credința scade, sufletul nostru devine vulnerabil și efectul suferinței sufletești este nemijlocit boala trupului. În momentul în care suntem bolnavi, cred că primul lucru pe care trebuie să-l facem este să ne întrebăm asupra stării noastre de credință, în ce măsură credința noastră mai cultivă în mod eficient legătura noastră cu Dumnezeu. Sigur, ar putea cineva să mă întrebe: Credință ne dorim cu toții, cum o cultivăm? În acest context, intervin celelalte două virtuți, formându-se un triunghi al virtuților cardinale: în primul rând, virtutea nădejzii a cărei expresie este rugăciunea, care cultivă în mod constant revărsarea harului lui Dumnezeu asupra minții, conștiinței și întregii noastre vieți; apoi, intervine virtutea dragostei, pentru că prin iubirea lui Dumnezeu, ne întărim noi înșine sufletește și cultivăm această apropiere a noastră față de El, angajând în aceeași măsură iubirea lui Dumnezeu față de noi. De aceea, abia atunci când te afli în suferință, la vreme de încercare, vei putea descoperi cât de mult te iubește Dumnezeu !

A consemnat Vasilica Onofrei

Sinaxarul duminicii

În ziua de 11 iulie, Biserica noastră Ortodoxă săvârșește pomenirea *Sfintei Mari Mucenițe Eufimia*. În timpul împăraților Marcian și Pulheria, a fost convocat în anul 451, la Calcedon un mare Sinod, ce întrunea aproximativ 630 de Sfinți Părinți, în vederea combaterii ereziei lui Dioscor și al lui Eutihie, care negau dumnezeirea Mântuitorului Hristos. În această zi, de 11 iulie, se prăznuiește minunea ce s-a săvârșit cu cinstitele moaște ale Sfintei Mucenițe Eufimia, în timpul acestui al patrulea Sinod ecumenic. De vreme ce ereticii nu doreau în nici un chip să accepte dogmele drepte credințe, Sfinții Părinți le-au propus: „Scrieți, într-o carte, mărturisirea credinței voastre și vom scrie, și noi, mărturisirea noastră. Și amândouă scrierile să le pecetluim și să le punem la racla cu preacinstitele moaște ale mării Mucenițe Eufimia. Apoi, să ne rugăm, cu post, lui Dumnezeu, ca astfel să ne descopere credința cea dreaptă”. Procedând întocmai, deschizând după trei zile racla, au găsit scrierea dreptcredințioșilor în mâna dreaptă a Sfintei, iar pe cea a ereticilor la picioarele ei.

Sfânta Mare Muceniță s-a născut și a trăit la Calcedon, în ținutul Bitiniei, lângă Bosfor, părinții săi numindu-se Filofron și Teodosiana. Pentru mărturisirea credinței sale în Hristos, a fost martirizată în timpul sângerului împărat Galeriu, ziua sa de mucenicească pătimire fiind pomenită de Sfânta Biserică la 16 septembrie.

După *Proloagele, vol. II*

Din semnificațiile onomastice ale săptămânii

Olga – nume devoțional rusesc de origine germanică, apropiat de numele pers. germ. *Helga, Ilga*, nume simple, formate de la radicalul germ. *hailaz*, “sfânt”.

Nicodim – nume augural gr., este la origine un compus format din elementele *nik-* “victorie” și *demos*, “popor”.

Veronica – nume augural de origine greacă, corespunde numelui pers. *Pherenike*, “a purta, a aduce etc.” și *niké*, “victorie” și semnifică “purtătoare de biruință”.

După *Dicționarul enciclopedic al numelor de botez*

Cronică parohială

Joi, 8 iulie, s-a oficiat slujba înmormântării pentru enoriașa noastră *Sava Liliana* (40 de ani). Alături de familia îndoliată a fost prezent un număr mare de creștini din parohia noastră.

În aceeași zi, de *joi, 8 iulie*, domnul profesor Vasile Șerb a organizat, împreună cu familia, comemorarea soției sale Eugenia.

Dumnezeu să le odihnească !

Tot *joi, 8 iulie* a primit Taina Sfântului Botez prunca *Ariadna*, fiica familiei *Oprea Adrian și Carmen*, fiind asistată de nașii *Avădănei Sergiu-Constantin și Laura*.

Sâmbătă, 10 iulie au primit Taina Sfintei *Cununii* trei perechi de tineri din parohia noastră:

- Gabriel Avădăni și Mioara Moisi, având ca nași familia Manole Sorin și Raluca
- Laurențiu-Nicolae Ilade și Oana-Loredana Moraru, fiind asistați de nașii Andreea-Iuliana și Silviu-Andrei Constantinescu
- Ioan Raba și Elena Strugaru, având ca nași familia Nazarie Daniel-Ioan și Smaranda

Suntem alături de coristul nostru Bogdan Cărăbuș, în aceste momente în care este greu încercat prin pierderea mamei Ana-Angela. Transmitem sincere condoleanțe familiei și rugăm pe Bunul Dumnezeu să o așeze în Împărăția Sa !

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax 211 273, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank, filiala Iași.